

Strateji sabitlik və diplomatik çeviklik doktrinası

2003-cü il oktyabrın 15-dən etibarən Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın regional və qlobal müstəvidə mövqelərinin möhkəmləndirilməsi, tərəfdaş və müttəfiqlərinin sayının artırılması, ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sisteminin nüfuzlu və ciddi təsir imkanlarına malik önəmli aktorlarından birinə çevrilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi və yalnız milli maraqlara söykənən xarici siyasət kursu azərbaycanlılar üçün qürur, araşdırmaçılar üçün isə istinad mənbəyidir.

Bu illər ərzində Azərbaycan tarixinin ən mürəkkəb, eyni zamanda ən parlaq inkişaf mərhələsini keçib. Əgər 2003-cü ildə qarşıda duran əsas məsələ siyasi sabitliyin möhkəmləndirilməsi, iqtisadi inkişafın dayanıqlı əsaslarının təmin edilməsi idisə, bu gün Azərbaycan regional təhlükəsizliyin təminatçısı, enerji və nəqliyyat dəhlizlərinin strateji mərkəzi, həm də geosiyasi dinamikanı formalaşdıran subyekt kimi çıxış edir.

Prezident İlham Əliyevin 22 illik dövlət idarəçiliyi modeli təkə bir siyasi kurs deyil, bu, həm də strateji sabitlik və diplomatik çeviklik doktrinasıdır. Bu mükəmməl idarəçilik modelinin nəticəsi olaraq Azərbaycan qlobal güc mərkəzləri arasında balanslı siyasət aparmaqla, heç bir blokun peykinə çevrilmədən, öz milli maraqlarını qətiyyətlə müdafiə edib və beynəlxalq sistemdə müstəqil mövqe formalaşdırıb.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və ölkənin bütün əraziləri üzərində suveren hüquqlarının təmin edilməsindən sonra yaranan yeni reallıqlar regionun geosiyasi xəritəsini köklü şəkildə dəyişib. 2020-ci ildə ölkəmizin Vətən müharibəsindəki Zəfəri və ardınca ölkənin bütün əraziləri üzərində suverenliyin tam bərpa edilməsi təkə hərbi-siyasi qələbə deyil, həm də müasir dövlətçilik fəlsəfəsinin təntənəsidir.

Bu reallıq fonunda 2003-cü ildən bu günə qədərki proseslərə baxış bizə bir həqiqəti nümayiş etdirir: İlham Əliyevin dövlət idarəçiliyi modeli ardıcıl, çoxvektorlu və məqsədyönlü şəkildə formalaşmış strateji ardıcılığın nümunəsidir. Dövlətimizin başçısının qurduğu sistemdə iqtisadi, diplomatik, hərbi və ideoloji dayaq bir-birini tamamlayır və milli gücün ümumi mexanizmini təşkil edir. Hətta Azərbaycana qarşı qərəzli mövqedə dayanan qlobal media resurslarının analitikləri belə Prezident İlham Əliyevin geosiyasi proseslərin inkişaf istiqamətini və dinamikasını proqnozlaşdırmaq, dəqiq təhlil etmək, düzgün nəticə çıxarmaq və mövqe seçmək məharətini etiraf edirlər.

Son 22 ilin ən mühüm göstəricilərindən biri Azərbaycanın xarici siyasətdə eyni anda bir-birinə zidd qütblərlə əməkdaşlıq münasibətləri qura bilməsidir. Azərbaycan heç vaxt öz tərəfdaşlıq əlaqələrini üçüncü ölkənin əleyhinə yönəltməyib. Bakı enerji layihələri vasitəsilə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin əsas sütunlarından birinə çevrilsə də, Rusiya ilə strateji əməkdaşlıq münasibətlərini davam etdirib, Çinlə "Bir kəmə, bir yol" təşəbbüsündə iştirak edib, Qoşulmama Hərəkatında qlobal ədalət və bərabərlik ideyalarının təbliğatçısına çevrilib.

Milli maraqların beynəlxalq sistemdə çoxşaxəli inteqrasiyası Prezident İlham Əliyevin xarici siyasətinin unikal təməl prinsipi-dir. Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən enerji və nəqliyyat layihələri ölkəmizin regional və qlobal nüfuzunu artırmaqla yanaşı, həm də onu yumşaq güc elementlərinin daşıyıcısına çevirib.

Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ildən etibarən həyata keçirdiyi modernləşmə modeli milli dəyərlərlə texokratik idarəetməni birləşdirib. Azərbaycan bu illər ərzində iqtisadi dayanıqlılıq baxımından Cənubi Qafqazın liderinə, beynəlxalq təşkilatlarda isə etibarlı tərəfdaşa çevrilib. Dünya Bankı, BMT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Türkdilli Dövlətlər Təşkilatı və Qoşulmama Hərəkatı və digər qlobal təsisatlar çərçivəsində Azərbaycanın fəallığı artıq sistemli təsir gücü yaradır.

Prezident İlham Əliyev təkə Müzəffər Ali Baş Komandan deyil, həm də milli birliyin simvoludur. Onun liderliyində formalaşan "dəmir yumruq" modeli Azərbaycan xalqının həm hərbi, həm də mənəvi qələbəsini təmin edib. 22 illik fəaliyyətin analitik yekunu onu göstərir ki, İlham Əliyevin idarəetmə modeli təkə bir ölkənin inkişaf xəritəsi deyil, postsovet məkanında yeni dövlətçilik məktəbinin konseptual nümunəsidir. Bu modelin mərkəzində siyasi uzaqgörənlik, milli iradə, beynəlxalq balans və xalqla dövlətin qarşılıqlı etimad sistemi dayanır.

Azərbaycan hazırda regional sabitliyin aparıcı gücü, qlobal sistemin isə etibarlı tərəfdaşı kimi tanınırsa, bu, məhz 2003-cü il 15 oktyabrdan etibarən formalaşan strateji kursun nəticəsidir. Prezident İlham Əliyev 22 il əvvəl başladığı yolun hər mərhələsində sübut etdi ki, liderlik xalqın iradəsi ilə tarix arasında körpü salmaq bacarığıdır.

Elçin MİRZƏBƏYLİ,
Milli Məclisin deputatı